

REFERAT Ældre- og Handicapudvalget 2014-2017 d. 05-09-2017

Mødedato Tirsdag d. 05. september 2017 kl. 08:30

Mødested Genoptræningscenter Hollufgård, Hestehaven 201, 5220 Odense SØ

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af flytning af udkørende gruppe.....	3
Rammeaftale 2018 - Det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet.....	5
Drøftelse af udvalgsarbejdet i Ældre- og Handicapudvalget.....	8
Orientering om klager over myndighedsafgørelser.....	9
Orientering om rådmandshenvendelser.....	11
Orientering om Værdighedsmilliarden 2017.....	13
Orientering om botilbuddet Fangelvej.....	17
Orientering om pulje til ombygning af køkkener på plejecentre.....	18
Orientering om den økonomiske status.....	19
Besøg på Genoptræningscenter Hollufgaard.....	21
Aktuelle sager.....	22

Punkt 1: Godkendelse af flytning af udkørende gruppe

00.00.00-A00-299-17

Resume

By- og Kulturforvaltningen har i samarbejde med Ældre- og Handicapforvaltningen afsøgt mulige løsninger i den kommunale ejendomsportefølje til understøttelse af Ældre- og Handicapforvaltningens ændrede opgaveløsning for de udkørende grupper i Odense NØ. Den valgte lokalerokade tilgodeser kravet om arealoptimering og kloge kvadratmeter jf. den politiske beslutning fra 2013 "Vores Bygninger" og med opdatering af strategiske målsætninger og regler i 2017.

Den udkørende gruppe - Åsumgruppen - er p.t. i lokaler, som ikke er kommunalt ejet. Lokalerne er desuden i dårlig stand. Med flytningen vil den udkørende gruppe få mere egnede lokaler samt forbedrede muligheder for samarbejde med Ældrecenter Øst til gavn for borgerne.

Lokalerokaden understøtter Ældre- og Handicapforvaltningens vision om *at være voksen handler om at gøre selv, at bestemme selv og at føle sig uafhængig. Vi støtter derfor voksne mennesker i at leve et uafhængigt og selvstændigt liv.* Hertil kommer en øget synergieffekt særligt i forhold til biler mellem Åsumgruppen og Ældrecenter Øst, da de får lokaliteter i kort afstand til hinanden.

Den valgte lokalerokade:

- Er med indflytning på Vollsmose Allé 20 og mindre lokaletilpasning på Vollsmose Allé 40.
- Medfører opsigelse af 2 eksterne lejemål (Korsløkkehaven og Rydsåvej 199), hvoraf det ene eksterne lejemål er vurderet ikke egnet til den kommunale opgaveløsning.
- Forudsætter ombygningsarbejder for 2.450.000 kr.
- Giver et årligt provenu til besparelseskrevet i "Vores Bygninger" på 452.000 kr. fra år 2023.

Nærværende sag vil medføre et mindre midlertidigt kassetræk, som udlignes over en årrække. Efter aftale mellem By- og Kulturforvaltningen og Borgmesterforvaltningen, vil der i Økonomiudvalgets budgetforslag blive indarbejdet en anlægsperiodisering, der udligner det midlertidige kassetræk. Anlægsperiodiseringen vil efterfølgende løbende blive udmøntet indenfor By- og kulturudvalgets samlede anlægsramme.

Effekt

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Med lokalerokaden forventes det, at forudsætningerne for arbejdet med rehabiliteringstilgangen, som sigter mod at styrke borgernes evne til at klare hverdagen og træne sig op til et bedre funktionsniveau, bliver styrket.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen og **By- og Kulturforvaltningen** indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender:

1. En tillægsbevilling på driftsområder med overførelsesadgang på 363.000 kr. i 2017 til By- og Kulturudvalget til afholdelse af fraflytningssyn finansieret af kassen.
2. En anlægsbevilling på 2.450.000 kr. i 2017, som frigives og stilles til rådighed for By- og Kulturudvalget finansieret af kassen.
3. En negativ tillægsbevilling på driftsområder med overførelsesadgang 514.301 kr. i 2017 der overføres fra Ældre- og Handicapudvalget til kassen som medfinansiering af den samlede anlægsudgift på 2.450.000 kr.
4. En negativ tillægsbevilling på driftsområder med overførelsesadgang 37.684 kr. i 2017 og 452.203 kr. i årene 2018-2022 fra Ældre- og Handicapudvalget til kassen, som udligning af det midlertidige kassetræk i forbindelse med fraflytningssynet og anlægsbevillingen.

5. En budgetneutral tillægsbevilling på driftsområder med overførselsadgang 452.203 kr. fra 2023 og frem, fra Ældre- og Handicapudvalget til effektiviseringskravet på "Vores bygninger", By- og Kulturudvalget.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Mark Grossmann deltog ikke i mødet.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Anker Boye deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Der henvises til sagsresuméet.

Økonomi

Beløb i 1.000 kr.	2017	2018	2019	2020	2021	2022	I alt
Påvirkning af kassebeholdning:							
Anlægsudgift	-2.450						-2.450
Fraflytningssyn	-363						-363
Medfinansiering ÆHF	514						514
Driftsramme	38	452	452	452	452	452	2.299
Påvirkning af kassebeholdning	-2.261	452	452	452	452	452	-

Der vil være en midlertidig nettopåvirkning af kassebeholdningen på -2.261.015 kr. i 2017, som følge af anlægsudgiften og fraflytningssynene. Trækket på kassebeholdningen i 2017 vil blive udlignet over årene af de sparede driftsudgifter frem til ultimo 2022.

Afledt drift

Beløb i 1.000 kr.	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 og frem
Påvirkning af driftsramme, Ældre- og Handicapudvalget:							
Sparede driftsudgifter	38	452	452	452	452	452	452
Tilgår kassen	38	452	452	452	452	452	
Tilgår effektiviseringskravet "Vores Bygninger", By- og Kulturudvalget							452

I 2017 vil de sparede driftsudgifter være 37.684 kr. og fra 2018 og frem vil de sparede driftsudgifter være 452.203 kr. om året. De sparede driftsudgifter påvirker Ældre- og Handicapudvalgets budgetramme. Fra 2017 til ultimo 2022 tilfalder de sparede driftsudgifter kassen, indtil denne er udlignet for trækket i 2017 på samlet 2.261.015 kr. Fra ultimo 2022 og frem tilfalder de sparede driftsudgifter effektiviseringskravet "Vores Bygninger", By- og Kulturudvalget.

Budgettilretningerne i 2023 vil blive tilpasset i økonomisystemet i forbindelse med rammeudmeldingen til budget 2020.

Sagen har følgende konsekvens for kommunens serviceramme:

Beløb i 1.000 kr.	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Påvirkning af serviceramme, Ældre- og Handicapudvalget:	-552	-452	-452	-452	-452	-452
Påvirkning af serviceramme, By- og Kulturudvalget:	363	-	-	-	-	-
Samlet	-189	-452	-452	-452	-452	-452

Punkt 2: Rammeaftale 2018 - Det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet

00.17.00-A00-8-16

Resume

Rammeaftalen er en aftale mellem kommunerne og Region Syddanmark om koordinering af indsatsen på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet. Rammeaftalen genforhandles årligt.

Aftalen sætter ensartede rammer for det tværkommunale og regionale samarbejde inden for den faglige udvikling, kapacitet og økonomi. Aftalen har betydning for det specialiserede socialområde og specialundervisningsområde i Odense Kommune i forhold til bl.a.:

- Metoder i botilbud
- Tværsektorielt fokus
- Styring af udgifterne
- Sikring af effektiv drift

Rammeaftalen består af:

1. En udviklingsstrategi (Den langsigtede vision for samarbejdet)
2. En styringsaftale (Rammerne for kapacitets- og prisudviklingen i tilbud)

Rammeaftalen har hidtil været udarbejdet administrativt, men i 2017 har der også været en politisk drøftelsesproces i udarbejdelsesfasen. Udvalgene drøftede derfor inputs til rammeaftalen den 24/1 2017.

På baggrund af de politiske input har rammeaftalen for 2018 øget fokus på:

- effekt og evidens – vi skal sikre, at de metoder, vi anvender, virker,
- hvordan kommunerne understøtter, at borgerne er en aktiv del af samfundet, og
- de koordinerede socialpsykiatriske indsatser og sektorovergange.

Rammeaftalen 2018 tager herudover i lighed med rammeaftalen for 2017 udgangspunkt i det paradigmeskifte, der er sket på socialområdet i de seneste år. Det betyder at den rehabiliterende tilgang med borgeren i centrum i stigende grad er grundlag for arbejdet på socialområdet.

Der er to væsentlige ændringer/tilføjelser til Rammeaftalen 2018 sammenholdt med den eksisterende:

1. Tilbud drevet med driftsoverenskomst er ikke omfattet af Styringsaftalen.
2. Nye nationalt fastsatte takster for beboerbetaling på tilbud efter Serviceloven § 109 og 110.

Det har ingen betydning for praksis.

Effekt

Rammeaftalen har ikke direkte effekt på Odensemålene. Dog har rammeaftalen et øget fokus på effekt og på at anvende de metoder, der virker. Herudover sætter rammeaftalen fokus på, hvordan kommunerne kan understøtte, at borgerne er en aktiv del af samfundet/lokalsamfundet, således at flere borgere er betydningsfulde deltagere i fællesskaber. Rammeaftalen har den rehabiliterende tilgang med borgeren i centrum som grundlag for arbejdet på socialområdet. Borgerne ses dermed som en aktiv del af løsningen, hvilket blandt andet er medvirkende til flere funktionsdygtige ældre og handicappede.

INDSTILLING

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller til de respektive udvalg, at byrådet godkender Rammeaftalen 2018 for det specialiserede socialområde og specialundervisningsområde.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Mark Grossmann deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Baggrund

Rammeaftalen for det specialiserede socialområde og specialundervisningen blev til som følge af Kommunalreformen i 2007. Aftalen er kommunalbestyrelsernes og Regionsrådets redskab til på tværs at styre den faglige udvikling, kapaciteten og økonomien på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområde. Rammeaftalen består af en 'Udviklingsstrategi' og en 'Styringsaftale' som genforhandles årligt.

Rammeaftalen 2018 er godkendt i henholdsvis Socialdirektørforum den 5/5 2017 og KKR Syddanmark den 14/6 2017 efter anbefaling fra kredsen af kommunaldirektører. Rammeaftalen skal nu politisk godkendes i de enkelte kommuner og i Region Syddanmark.

Processen

Hidtil har rammeaftalen været udarbejdet administrativt. Men på baggrund af henvendelser fra politikere i flere kommuner, der har udtrykt ønske om politisk inddragelse i processen, har der for Rammeaftale 2018 været en politisk proces.

Beskæftigelses- og Socialudvalget, Børn- og Ungeudvalget og Ældre- og Handicapudvalget drøftede således den 24/1 2017 input hertil. Drøftelserne blev herefter samlet til konkrete input, som forvaltningerne i fællesskab sendte til KKR (Kommunekontaktråd) Syddanmarks Sekretariat.

Med udgangspunkt i de indsendte forslag afholdt KKR Syddanmark den 9/3 en politisk temadag om fremtidens Rammeaftale, med henblik på at give de syddanske byrådsmedlemmer mulighed for at give input til rammeaftalen. På temadagen udvalgte politikerne tre temaer til Rammeaftale 2018:

- Øget fokus på effekt. Det skal sikres, at de metoder, vi anvender, virker.
- Der skal sættes fokus på, hvordan kommunerne kan understøtte, at borgerne er en aktiv del af samfundet/lokalsamfundet.
- Der er behov for øget fokus på koordinerede socialpsykiatriske indsatser og sektorovergange.

Rammeaftalen 2018

Rammeaftalen 2018 tager udgangspunkt i de seneste års udvikling på socialområdet. Udviklingen er blandt andet sket som følge af kommunalreformen, den demografiske udvikling og den stigende efterspørgsel.

Dette har betydet et paradigmeskifte på socialområdet og i synet på borgeren. Fokus er ændret fra at se velfærd, som noget kommunerne leverer til borgerne – til at se velfærd som noget kommunerne skaber sammen med borgerne. Borgerne ses dermed som en aktiv del af løsningen. Som følge af konstante ændringer i målgrupper, lovgivning og metoder er der behov for et hurtigt og fleksibelt samarbejde mellem kommunerne med borgerne i centrum.

1. Udviklingsstrategien

Rammeaftalen er bygget op omkring Socialdirektørforums langsigtede vision for samarbejdet mellem kommunerne og Region Syddanmark:

"Vi samarbejder om at skabe fleksible og gode løsninger til borgerne på det specialiserede socialområde blandt kommuner og regionen i Syddanmark. Vi inddrager borgerne, bygger indsatsen på borgernes egne ressourcer og skaber i videst muligt omfang løsninger i borgerens nærmiljø."

Visionen betyder, at Socialdirektørforum de kommende år sætter fokus på:

- Effekt – metoder der virker
- Videndeling
- Tværsektorielt fokus
- Specialisering ud til borgerne
- Velfærdsteknologi
- Samarbejde med civilsamfundet

På baggrund af de politiske input er følgende indsatser medtaget i Rammeaftalen for 2018:

Øget fokus på effekt. Vi skal sikre, at de metoder vi anvender virker

- Der afholdes kurser om metoder i botilbud efter samme skabelon som blev udviklet i 2016, og der arbejdes på at udvikle et kursus for myndighedspersoner. Der afholdes i 2018 en temadag om effekt, hvor

kommunerne og regionen kan dele viden.

Fokus på, hvordan kommunerne understøtter, at borgerne er en aktiv del af samfundet

- Socialdirektørforum vil i 2018 afholde en konference for kommunerne og regionen omkring inddragelse af civilsamfundet. Konferencen skal være en inspiration til, hvordan man lokalt og tværkommunalt kan arbejde med frivillighed, egenmestring og samskabelse.

Øget fokus på koordinerede socialpsykiatriske indsatser og sektorovergange

- Der udarbejdes i 2017 en projektbeskrivelse for, hvorledes behandlingspsykiatrien og socialpsykiatrien bedre kan støtte og koordinere om de borgere, som har mange sektorovergange, og borgere som har en udadreagerende eller selvskadende adfærd. Projektet vil blive igangsat i 2017 og fortsætte gennem hele 2018.

Foruden ovenstående fokusområder sætter Rammeaftalen for 2018 ligeledes fokus på:

- Hjælp i nærmiljøet og borgerfokus i de specialiserede tilbud
- Styling af udgifterne på det specialiserede område
- Tendenser og behov
- Opfølgning på belægningen på tilbud på det specialiserede socialområde i Syddanmark
- Belægnings- og driftsmøder med Region Syddanmark
- Sikring af effektiv drift
- Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger

2. Styringsaftalen

Styringsaftalen lægger rammerne for kapacitets- og prisudviklingen for de tilbud, som Styringsaftalen omfatter på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet. Styringsaftalen sikrer, at der tages stilling til de styringsmæssige forhold ved kommunernes og regionens køb og salg af pladser. Styringsaftalen skal således sikre klare spilleregler for samarbejde mellem køber og sælger af tilbuddene. Styringsaftalen beskriver konkret håndtering af lukning af tilbud, oprettelse af pladser – og ændringer af takster og kapacitet.

Ændringer ift. Rammeaftalen 2017

I forhold til Rammeaftalen 2017 er der sket en række ændringer og tilføjelser til aftalen, som ikke har betydning for praksis. Sammenfattende drejer ændringerne sig om:

- Tilbud drevet med driftsoverenskomst er ikke omfattet af Styringsaftalen – jævnfør instruks i "Vejledning til Serviceloven 2017"
- Beboerbetaling på tilbud efter § 109 og 110 – i henhold til aftale om revision af servicelovens voksenbestemmelser mellem regeringen (Venstre), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti, hvilket indebærer nationalt fastsatte taskter på § 109 og 110 området.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Bilagssamling til Rammeaftale 2018

Rammeaftale 2018

Punkt 3: Drøftelse af udvalgsarbejdet i Ældre- og Handicapudvalget

00.22.00-A26-1-17

Resume

I denne sag indstilles, at udvalget har en evaluerende drøftelse af udvalgsarbejdet med henblik på at give læring videre til det kommende udvalg.

Ældre- og Handicapforvaltningen arbejder løbende med at udvikle og tilpasse betjeningen af Ældre- og Handicapudvalget. Derfor er det vigtigt for forvaltningen, at Ældre- og Handicapudvalget får mulighed for at evaluere udvalgsarbejdet. Det er formålet med denne sag.

For Ældre- og Handicapforvaltningen er det vigtigt, at forvaltningens betjening af udvalget svarer til de behov, som udvalgsmedlemmerne har. Derfor ønsker forvaltningen en dialog med udvalget om, hvad der er vigtigt for udvalgsmedlemmerne. Dialogen vil tage udgangspunkt i

- Mødeafholdelsen
- Oplæg på udvalgsmøder
- Sagsfremstillingerne
- Bilagsmateriale
- Mulighed for forberedelse inden udvalgsmøderne
- Besøg på arbejdspladser i forbindelse med udvalgsmøderne
- Hyppighed af udvalgsmøderne.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter udvalgsarbejdet, herunder forvaltningens betjening af udvalget.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlem Mark Grossmann deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Se sagsresume.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Punkt 4: Orientering om klager over myndighedsafgørelser

00.07.03-K02-1-15

Resume

I denne sag orienterer Ældre- og Handicapforvaltningen om udfaldet af de klagesager, som er sendt til Ankestyrelsen i 2016 og 2017.

I tabellen er opgjort antallet af klager fordelt på type af afgørelse.

Afgørelser	2016	1. halvår 2017
Stadfæstelse af klagesag	41	11
Hjemvisning af klagesag	14	21
Omstødelse af klagesag	5	1
Bevilget efter genvurdering	7	3
Sager, som af andre årsager ikke er behandlet	11	3
Afventer svar	22	25
Afventer behandling af Odense Kommune	0	10
Samlet	100	74

Kort om klagesager

Ældre- og Handicapforvaltningen foretager ca. 35.000 sagsafgørelser årligt.

Når Ældre- og Handicapforvaltningen træffer afgørelse i en sag, får borgeren altid mulighed for at klage over afgørelsen. Hvis borgeren klager, og forvaltningen fastholder sin afgørelse, videresendes klagen til Ankestyrelsen.

Når Ankestyrelsen behandler en sag vil typen af afgørelse oftest være som følger:

- Stadfæstelse – Det betyder, at kommunen får medhold i sin afgørelse.
- Hjemvisning – Det betyder, at Ankestyrelsen sender sagen tilbage til kommunen med anmodning om at genbehandle sagen. Ældre- og Handicapforvaltningen følger herefter de anvisninger, der gives af Ankestyrelsen i sagens fornyede behandling, hvorefter der træffes ny afgørelse.
- Omstødt – Det betyder, at Ankestyrelsen ændrer eller annullerer kommunens afgørelse. Ældre- og Handicapforvaltningen vil altid følge Ankestyrelsens afgørelse, når en sag omstødes. Der er dog mulighed for efterfølgende at anmode om en principiel behandling af sagen.

I et mindre antal sager kan udfaldet i Ankestyrelsen være, at sagen afvises. Det kan blandt andet skyldes:

- At sagen afvises på grund af overskredet tidsfrist.
- At borger trækker klagen tilbage.

Hjemviste sager i 1. halvår af 2017

Det store antal hjemviste sager i 1. halvår i 2017 skyldes en ændring i loven om opkrævning af udgifter til husleje, el, varme og kost på botilbud. Lovændringen betyder, at Ældre- og Handicapforvaltningen nu skal opkræve udgifterne for de Odense borgere, som bor på botilbud i andre kommuner. Tidligere stod den kommune, hvor

botilbuddet er placeret, for opkrævningen. Lovændringen gælder alle kommuner i Region Syddanmark, som derfor har tilsvarende udfordringer som Odense Kommune. Udvalget blev orienteret herom på udvalgsrådet den 8/11 2016.

Forvaltningen har valgt at bruge samme opkrævningsprincipper for Odense borgere, som bor på botilbud i Odense Kommune og for Odense borgere, der bor på botilbud i andre kommuner. Valget er sket for, at alle Odense borgere er underlagt samme opkrævningsprincipper. Det har imidlertid fået nogle borgere til at klage. Klagerne kommer, fordi den nye opgørelsesmetode medfører, at nogle borgere skal betale mere end de var vant til før lovændringen.

Botilbud i andre kommuner har tidligere sat borgerbetalingen af fx kost lavt ud fra en vurdering af beboernes økonomi. Den andel af fx husleje eller udgifter til kost, som tilbuddene har vurderet, at beboeren ikke har kunnet betale, er blevet lagt til den opholdspris som Ældre- og Handicapforvaltningen har betalt for at have en Odense borger i tilbuddet.

I Odense Kommune er praksis anderledes, da vi har et politisk vedtaget minimumsrådighedsbeløb. Med baggrund i det faste minimumsrådighedsbeløb, sikrer Odense Kommune, at borgerne har penge til personlige fornødenheder. Samtidig sikrer minimumsrådighedsbeløbet, at beboerne på tilbuddene har samme økonomiske minimumsrådium. Dermed undgår vi tilfældigheder og forskellige vurderinger fra tilbud til tilbud. Det er den samme praksis Odense borgere i botilbud i andre kommuner nu er underlagt.

På baggrund af Ankestyrelsen anvisninger har forvaltningen behandlet sagerne igen og udført en konkret og individuel vurdering i hver sag, således det sikres, at alle borgere får en ens behandling.

Punkt 5: Orientering om rådmandshenvendelser

00.07.03-K02-1-15

Resume

I denne sag orienterer forvaltningen om de rådmandshenvendelser, som forvaltningen har registreret i første halvår af 2017.

Type	Indhold	Antal henvendelser	Andel
Serviceniveau	Utilfredsstillende forhold <ul style="list-style-type: none"> Utilstrækkelig hjælp - mangler i forbindelse med praktisk bistand og pleje Manglende opfølgning og sammenhæng efter sygehusforløb	34	51 %
Klager over afgørelse	Utilfredshed med udfald	4	6 %
Nødkald	Usikkerhed omkring nødkald	3	4 %
Andet	Eksempler på henvendelser, som vedrører <ul style="list-style-type: none"> Henvendelse fra Patienterstatningen. Beboere på en vej klager over en kommunalt anbragt beboer. Misforståelser vedr. lukning af tilbud	26	39 %
I alt		67	100 %

I 2016 blev der registreret nedenstående rådmandshenvendelser.

Type	Indhold	Antal klager	Andel
Serviceniveau	Utilfredsstillende forhold <ul style="list-style-type: none"> Utilstrækkelig hjælp - mangler i forbindelse med praktisk bistand og pleje Manglende opfølgning og sammenhæng efter sygehusforløb	43	26 %
Besparelser	Bekymringer om, hvilke konsekvenser besparelserne får for fremtiden Oplevelser omkring forringelser grundet besparelser Utilfredshed med øgede udgifter/egenbetaling	16	10 %
Klager over afgørelse	Utilfredshed med udfald (afslag på fx bil, støvsugning o.l.)	16	10 %

Placering af borgere	Bekymring og utilfredshed i forhold til placering – boliger, der ikke matcher behov <ul style="list-style-type: none"> • Bekymring om (rygter om) lukning af bosted • Usikkerhed om bopæl – mulig flytning på grund af omorganisering • Roesskovsvej + Lykkesholmvænget 	7	4 %
Ventetid	Lang ventetid i forbindelse med nødkald og sagsbehandling	7	4 %
Personale	Utilfredshed med adfærd <ul style="list-style-type: none"> • Forsinkelse • Utryghed og mistænksomhed • Dårlig kørsel • Mangel på respektful dialog 	6	4 %
Frustration	Fra både brugere og medarbejdere – over ikke at blive hørt i forbindelse med organisationstilpasninger og besparelser	3	2 %
Overgang fra BUF til ÆHF	Utilfredsstillende overgang og sagsbehandling	3	2 %
Andet	Eksempler på henvendelser, som vedrører <ul style="list-style-type: none"> • Prisstigning på mad • Demenstest i forbindelse med forebyggende hjemmebesøg • Ændringer i botilbud i socialpsykiatrien 	66	40 %
I alt		167	100 %

Punkt 6: Orientering om Værdighedsmilliarden 2017

27.00.00-P20-3-17

Resume

Denne sag giver en status på brugen af Værdighedsmilliarden i 2017.

Brugen af værdighedsmilliarden i 2017 fortsætter den linje, der blev lagt med værdighedsmilliarden i 2016. Fokus i brugen af midlerne er at styrke

- Det tværfaglige samarbejde.
- Tilbud til borgere med demens og deres pårørende.
- Fokus på mad og ernæring i driften.

Ni af de i alt 12 indsatser er derfor fortsat fra 2016.

Tre nye indsatser i 2017

Udvalget godkendte hhv. den 8/11 2016 og 21/2 2017, at der igangsættes tre nye indsatser i 2017. Det drejer sig om aftenomsorg på plejecentre, støtte til Seniorhuset og demenshold i Ældreidrættens Hus.

Aftenomsorg

Indsatsen skal bidrage til øget faglighed, øget tryghed og sikkerhed om aftenen for borgere på plejecentre. Samtidig skal indsatsen understøtte en fortsat værdig tilgang til de særlige situationer, som måtte opstå i dette tidsrum. Eks. udvikling i kritisk sygdom eller borgere, der afgår ved døden. Midlerne er blevet fordelt til alle plejecentre ud fra antallet af pladser. Det er meget forskelligt, hvilke faggrupper, som er blevet ansat. Der er både blevet ansat social- og sundhedspersonale, pædagoger, husassistenter og ergoterapeuter.

De ekstra ressourcer er i høj grad brugt på at skabe flere aktiviteter for borgerne om aftenen, at styrke tværfagligheden og skabe mere hygge omkring aftensmåltidet.

Støtte Seniorhuset

Indsatsen skal give de ældre mulighed for at bevare et aktivt og socialt liv så længe som muligt. Med støtten får Seniorhuset mulighed for at skabe plads til flere aktiviteter og til specifik træning. Det betyder, at borgere der har fået genoptræning efterfølgende selv kan vedligeholde det opnåede funktionsniveau på egen hånd.

Midlerne bliver brugt til at udvide Seniorhuset med et træningslokale og mødelokale (lokaleleje).

Der er lavet aftaler med By- og Kulturforvaltningen med forventet overtagelse den 1/12 2017.

Demenshold Ældreidrættens Hus

Indsatsen skal give de ældre mulighed for opleve større selvstændighed og livskvalitet ved at etablere træningshold for ikke-diagnosticerede og nydiagnosticerede borgere med demens. Træningsholdene arbejder efter de samme træningsprincipper, som de midlertidige kommunale træningstilbud for mennesker med demens. Derved kan deltagerne, der slutter på de kommunale træningshold, fortsætte træningen i foreningsregi.

Midlerne skal dække ledelse og koordinering af de nye hold. Instruktørudgifter bliver dækket ved brugerbetaling, ligesom ved andre lignende frivillige tilbud.

Der er opstartsmøde med Ældreidrættens Hus i august, og selve træningsholdene starter op i løbet af efteråret. Der forventes at kunne være 12 deltagere på holdet, som træner 2 gange om ugen. Der knyttes frivillige til holdet sammen med instruktøren.

Indsatser der startede i 2016

Otte af de i alt 12 indsatser under værdighedsmilliarden blev igangsat i 2016. I 2017 er de derfor alle etableret og i drift.

Indsatser der styrker det tværfagligt samarbejde

Midler til sygeplejen

Indsatsen skal styrke det tværfaglige samarbejde og give borgeren sammenhæng i rehabiliteringsforløbet.

Målgruppen for indsatsen er primært borgere, som får sygeplejefaglige indsatser. I mindre grad vil borgere, hvor social- og sundhedspersonalet bliver vejledt til sundhedsfremmende indsatser, også have gavn af indsatsen.

Ved opstarten af indsatsen i 2016 blev der ansat 12 nye sygeplejersker og fastholdt 10 sygeplejersker i de udkørende grupper og plejecentrene. Samlet set finansierer indsatsen 22 sygeplejerskestillinger. Midlerne er blevet fordelt mellem grupperne ud fra borgerantallet.

Kollektivboligerne på Lokalcenter Rosengård fik ikke i første omgang del i midlerne. Derfor har de i 2017 fået tildelt et budget svarende til deres aktivitet på området med tilbagevirkende kraft for 2016. De har ansat 1 ekstra sygeplejerske for midlerne.

Midler til Træningsområdet

Indsatsen skal styrke det tværfaglige samarbejde og give borgeren sammenhæng i rehabiliteringsforløbet. Samarbejdet vedrører både borgere, som er i specifikke genoptræningsforløb, samt de borgere som har gavn af "trænende hjemmepleje".

Samlet set finansierer indsatsen 9 terapeuter i de udkørende grupper.

Farmaceuter

Indsatsen sikrer, at erfaringerne fra projektet *Sikkerhed og Kvalitet i Medicinhåndteringen og Medicinforløb* bliver implementeret og videreudviklet. Der er ansat 2 farmaceuter, som skal sikre høj sikkerhed og kvalitet i medicinhåndteringen. Det gør de gennem vejledning og kompetenceudvikling af medarbejderne.

I 2017 er plejecentrene i fokus for indsatsen. Der er gennemført indsatser på 5 plejecentre før sommerferien. Efter sommerferien bliver der startet op på 4 nye plejecentre. Indsatsen omfatter bl.a. medicinaudit og -gennemgang samt underervisning af personalet.

Indsatser der styrker tilbud til borgere med demens og deres pårørende

Hjemmevejleder

Indsatsen skal styrke den individuelle pædagogiske indsats til yngre demente. Det vil sige borgere mellem 40 til 70 år. Hjemmevejledningen ophører, når den daglige aktivitetsstruktur er stabil og forankret i andre sammenhænge, fx i sygeplejen, hjemmeplejen, ledsagerordning og dagcenter.

Der er ansat 1 ekstra hjemmevejleder.

Hjemmevejlederen har ca. 45 besøg om måneden for delt på ca. 15 borgere. Borgerne får besøg efter individuelt behov.

Byhuset

Formålet med indsatsen er, at flere borgere med demens kan få et aktivitets- og træningstilbud.

Der er ansat 4 nye medarbejdere for midlerne. Herudover bliver der brugt midler på transporten af de borgere, som nu kan få et tilbud på Byhuset. Indsatsen har betydet, at ventelisten til Byhuset er reduceret væsentligt. Fra august 2017 kører der 7 hold med i alt 51 borgere.

Aktivitetstilbud for demente - Demens i centrum

Formålet med indsatsen er at øge aktivitetsniveauet for hjemmeboende borgere med demens. Tilbuddet er for personer med let til moderat demens. Indsatsen yder også rådgivning til alle, der ønsker viden om demens.

Der er ansat 1 ny medarbejder for midlerne.

Rådgivningen har været åben siden den 6/3 og har åben hver dag i 3 timer.

Der er gennemført et træningsforløb for 2 hold á 4 måneder. Desuden har der været ansat en fysioterapeutstuderende til at have et hold én gang om ugen.

Afholdelse af holdene bliver efterfulgt af kaffe og socialt samvær mellem deltagerne. Arbejdet i Demens i centrum blev markeret med en åbningsreception den 15/8 2017.

Mad og Ernæring

Diætister

Formålet med indsatsen er at styrke den diætistfaglige indsats i driften. Borgere med ernæringsmæssige problemstillinger som fx underernæring og dysphagi (synkeproblemer) får vejledning og behandling af diætisterne. Derudover bliver viden om screening og forebyggelse af tilstandene udbredt til medarbejdere i driften.

Der er ansat 6 kliniske diætister. Diætisterne fungerer som undervisere, afholder individuelle samtaler med borgere, samt er samarbejdspartner for øvrige medarbejdere i forvaltningen.

I 2017 bliver der sat spot på det tværfagligt samarbejde og at være til stede i driften. Det er sket bl.a. ved at diætisterne kommer fast på plejecentrene. Samtidig er diætisterne en aktiv del af Måltidsakademiet. De kommer på arbejdspladserne og understøtter udbredelsen af den viden, som medarbejderne af fået gennem Måltidscertifikat- og Måltidsiværksætterkurserne.

Med udgangen af 2017 har alle medarbejdere på plejecentrene gennemført forløb. Diætisterne er en aktiv del af Måltidsakademiet og understøtter med deres tilgængelighed arbejdet med mad, måltider og ernæring lokalt på arbejdspladserne.

Måltidscertifikatkurser er gennemført for medarbejdere på plejecentrene. Nu er de første 3 udkørende grupper i fysiskfunktionsnedsættelse igang. De øvrige udekørende grupper følger i 2018.

Der er også etableret en diætistfunktion i træning SYD. De første erfaringer er, at det er meningsfuldt både for borger og træningspersonale, der længe har efterspurgt det tværfaglige samarbejde om ernæring, i forbindelse med træning.

Der er også blevet etableret diætistfunktion i sundhedsklinikken på Dalumvej. Samarbejde mellem diætist- og sygeplejefunktionen, indgangen og det hjælpsomme hjem på Dalumvej er spirende. Der bliver arbejdet videre med forskellige muligheder for at møde borgerne.

Madudvikling hjemmeboende borgere

Indsatsen skal skabe en værdig madserviceløsning for borgere i eget hjem. Herunder udvikling af maden og mademballagen samt at skabe trygge relationer mellem borgere og Byens Køkken.

Der er ansat 2 medarbejdere til projektet. Desuden har der været engageret en ekstern konsulent i forbindelse med udarbejdelsen af en måltidshåndbog for hjemmeboende. Projektmedarbejderne har bl.a. gennemført kompetenceudvikling af medarbejderne i Byens Køkken.

I 2017 bliver der bl.a. arbejdet med følgende delprojekter

- Nyt tilbud på menuplanen; morgenmadspose
- Etablering af transportabelt "fotostudie" i Byens Køkken. Personalet kan her tage billeder af alle madretter, til brug i udviklingsarbejdet og på hjemmeside, hvor borgerne bestiller mad.
- Udarbejdelse af måltidshåndbog til hjemmeboende (www.minmåltidshåndbog.dk). Hjemmesiden forventes færdig 1/11 2017.
- Etablering af "Smag på din egen mad". Medarbejdere (og familier) bliver inddraget i smagsvurderingen af retterne.
- Der bliver arbejdet på en ændring af emballagetype og udseende. Dette arbejde er stadig i indledende fase.

Indsatsen stopper med udgangen af 2017.

Måltidsguides

I indsatsen bliver der uddannet frivillige måltidsguides samt igangsat en formidlingsindsats til ældre og pårørende om mad og ernæring til ældre.

Der er ansat to deltidsprojektansatte til indsatsen.

Det første halve år af 2017 har der primært været fokus på at skabe opmærksomhed på Måltidsguides i forvaltningen. Endvidere er der trykt materiale til rekruttering af borgere samt frivillige, som er udleveret til lægeklinikker i Odense. Der begynder efterhånden at komme henvendelser fra personale angående borgere, som ønsker en måltidsguide.

Der er gennemført undervisning af frivillige måltidsguides. Pt. er der færdiguddannet 10 frivillige måltidsguides. Efter endt undervisning starter de borgerforløb op hos borgere, som ønsker en måltidsguide. Der starter forløb hos tre borgere umiddelbart efter sommerferien.

Værdighedsmilliarden 2017

Odense Kommune har i 2017 fået 31,9 mio. kr. i tilskud fra værdighedsmilliarden. Sammen med overførte midler fra værdighedsmilliarden i 2016 giver det et budget på 32,5 mio. kr. i 2017.

Tabel 1: Budget 2017 - Værdighedsmilliarden

Værdighedsmla.	Budget 2017
Tværfagligt samarbejde	
Sygeplejen	10.000.000
Træning	4.300.000
Famaceuter	1.180.000
Demens	
Hjemmevejleder	500.000
Byhuset	2.000.000
Aktivitetstilbud for demente	800.000
Mad og Ernæring	
Diætister	2.600.000
Madudvikling hjemmeboende	500.000
Måltidsguides	300.000
Nye indsatser fra 2017	
Aftensomsorg	9.800.000
I ALT	31.980.000
Værdighedsmla. overførsel fra 2016	Budget 2017
Sygeplejen - Lokalcenter Rosengård	215.644
Famaceuter	91.321
Støtte Seniorhuset	87.806
Demenshold Ældreidrættens Hus	62.500
Revision	24.961
I ALT	482.232
TOTAL	32.462.232

Punkt 7: Orientering om botilbuddet Fangelvej

00.00.00-A00-772-16

Resume

I denne sag orienterer Ældre- og Handicapforvaltningen om arbejdstilsynets besøg på Botilbuddet Fangelvej.

Arbejdstilsynet har i brev á 13/7 2017 til Ældre- og Handicapforvaltningen meddelt, at der blev givet et mundtligt strakspåbud den 5/7 2017 angående "*alenearbejde uden auditiv eller visuel kontakt i forbindelse med risiko for vold*". Det betyder, at der er tilfælde, hvor personalet er alene med udadreagerende borgere uden mulighed for visuel kontakt med kolleger eller uden mulighed for at alarmere kolleger. Af brevet fremgår det videre, at påbudet efterfølgende er blevet ophævet. I stedet har Arbejdstilsynet planlagt et nyt besøg den 12/9 2017.

Selv om strakspåbudet er blevet ophævet, har forvaltningen igangsat en handleplan, som skal sikre et trygt og sikkert arbejdsmiljø på Fangelvej.

Handleplanen betyder, at alle nuværende og kommende medarbejdere introduceres til, hvordan man arbejder på Fangelvej. Herunder fx,

- At man skal være opmærksom på, hvor man placerer sig i et rum i forhold til flugtveje.
- At man skal trække sig, hvis der er optræk til konflikt.
- At man skal fortælle sin kollega, hvor man er/går hen.
- At der altid er to socialfaglige medarbejdere på arbejde.
- At medarbejderne ved visse besøg skal have en alarm på sig.

Med den iværksatte handleplan forventer forvaltningen, at forholdene på Fangelvej vil leve op til Arbejdstilsynets krav.

Konsekvenser af et nyt påbud

Hvis Arbejdstilsynet i stedet vælger at give et nyt og tilsvarende påbud, vil det have konsekvenser for de dele af forvaltningen, hvor der udføres borgerrettet alenearbejde. Det er for eksempel i de udkørende grupper, på plejecentre og på bo- og dagtilbudsområdet. Konsekvenserne kan blive, at der skal ansættes ekstra personale, så det sikres, at der altid er minimum to medarbejdere til at udføre en borgerrettet opgave. Et alternativ til ekstra personale kan være brugen af alarmer.

Punkt 8: Orientering om pulje til ombygning af køkkener på plejcentre

27.36.24-P20-1-17

Resume

Ældre- og Handicapforvaltningen har søgt og modtaget tilskud fra køkkenpuljen fra finansloven for 2017. Formålet med køkkenpuljen er at forbedre og forny køkkenerne på plejcentre, så det bliver muligt at lave og tilberede flere måltider på plejcentrene. Midlerne skal være brugt i 2017.

By- og Kulturforvaltningen står for byggeprojekterne på plejcentrene. Lige nu pågår revidering af budgetterne for byggeprojekterne på de enkelte plejcentre.

Budgettet til renovering bliver stillet til rådighed for By- og Kulturforvaltningen gennem kontoplanen for projektet. Budgettet til renovering er på 24,9 mio. kr. Midlerne bliver brugt til renovering af køkkener på 16 Leve-bo plejcentre.

Projektlederen fra de to forvaltninger samarbejder om projekterne gennem hele forløbet. Ældre- og Handicapforvaltningen er projektansøger, og har ansvaret over for Sundheds- og Ældreministeriet.

Baggrund

Køkkenpuljen blev første gang slået op i marts 2017. Her søgte Ældre- og Handicapforvaltningen midler til renovering af køkkenet på Havebæk Plejecenter. Kort efter blev puljen genopslået, fordi der var restmidler, som kommunerne fik mulighed for at søge.

I anden ansøgningsrunde udfordrede Ældre- og Handicapforvaltningen kriterierne for tildeling, og søgte derfor om midler til at renovere køkkenfaciliteter på alle plejcentre med leve/bo enheder.

Punkt 9: Orientering om den økonomiske status

00.30.14-S00-3-17

Resume

I denne sag orienterer Ældre- og Handicapforvaltningen om den økonomiske status.

Status er, at Ældre- og Handicapforvaltningen forventer et prognosticeret merforbrug på 10 mio. kr. på det samlede regnskab for Ældre- og Handicapudvalget, der søges overført til 2018. Derudover søges der overført et mindreforbrug på 5 mio. kr. på eksterne projekter (fx indsatser fra finansloven) til 2018.

I nedenstående redegøres der for den økonomiske status.

Redegørelse for den økonomiske status

På udvalgsrådet den 6/6 2017 godkendte udvalget effekt- og økonomiopfølgningen. De områder, hvor der blev varslet et forventet merforbrug, hvis ikke der blev iværksat handleplaner, var de udkørende grupper, myndighed og de selvejende institutioner. Budgetværnet afbød en del af merforbruget. Det betød et forventet prognosticeret merforbrug på 14 mio. kr. (se tabel).

Tabel – Økonomisk status

Mio. kr.	2017
Områder med forventet merforbrug	
De udkørende grupper	-8,7
Myndighed (stigning i antallet af borgere)	-31,1
Selvejende institutioner	-0,5
<i>I alt</i>	-40,3
Udmøntning af budgetværn	
Forsøg med ansættelse af 1 fysioterapeut på plejecenter	0,5 (helårsvirkning)
Valg til ældrerådet	1,2
Etablering af pladser på Stjernen	1
Frivillighed til aktiviteter	0,4
Myndighed (stigning i antallet af borgere)	23,2
<i>I alt</i>	26,3
Samlet økonomisk status	-14,0

- = merforbrug

+ = mindreforbrug

De udkørende grupper

I de udkørende grupper, er der etableret fremskudte rehabiliteringsteams. Det har betydet, at flere borgere kan leve et selvstændigt liv uden hjælp til pleje og praktisk bistand. Det har betydet, at udgiftsudviklingen er bremsset. Til gengæld har det medført, at der anvendes mere tid til kørsel og dokumentation. Det betyder, at der stadig forventes et merforbrug i de udkørende grupper på ca. 8 mio. kr.

Myndighed

Det forventede merforbrug på 31,1 mio. kr. skyldes især en stigning i antallet af borgere. Denne demografiudvikling er opgjort til anslået 22 mio. kr. i 2017.

Stigningen i antallet af borgere udfordrer budget på følgende områder:

- Flere vælger en privat leverandør
- Stigning i ordningen med brugerstyret personlig assistance (BPA)
- §§ 94-95 (borgerne kan selv udpege en fysisk person uden for kommunens hjemmeplejeordning)
- Plejevederlag
- Kropsbårne hjælpemidler
- Handicapbiler
- Køb og salg

I forhold til kropsbårne hjælpemidler har forvaltningen igangsat en kontrol af, om der er sammenhæng mellem det borgeren får bevilget, og det forvaltningen betaler for.

I forbindelse med økonomiopfølgningen pr. 31/3 blev samtlige ledere i forvaltningen bedt om at udvise økonomisk tilbageholdenhed. En tilbageholdenhed der betød, at det forventede merforbrug ikke oversteg 10 mio. kr. ved udgangen af juli.

I august er der foretaget en teknisk korrektion af budgetterne som følge af, at pris- og lønudviklingen har været mindre end forventet. Det har betydet en reduktion af udvalgets budget. Den økonomiske tilbageholdenhed, som forvaltningen har udvist, er derfor blevet opslugt af budgetreduktionen.

Forvaltningen foretager månedlige budgetopfølgninger på de områder med størst risiko for merforbrug. De øvrige områder indgår i de ordinære økonomiopfølgninger. Den effekt- og økonomiopfølgning, der forelægges udvalget den 31/10 2017, vil derfor give et mere retvisende billede af den samlede økonomiske status for udvalget.

Punkt 10: Besøg på Genoptræningscenter Hollufgaard

00.00.00-A00-772-16

Resume

Udvalgsrådet bliver afholdt på Genoptræningscenter Hollufgaard.

Odense Kommune tilbyder genoptræning til borgere med en genoptræningsplan fra sygehuset samt til borgere, hvor det vurderes, at de kan forbedre deres funktionsevne via et midlertidigt genoptræningsforløb.

Genoptræningen kan foregå

- på et kommunalt genoptræningscenter som for eksempel Hollufgaard
- i borgerens eget hjem eller
- i borgerens nærområde

Punkt 11: Aktuelle sager

00.00.00-A00-772-16

Resume

1. Referat af kontaktudvalgsmøde på Svovlhatten den 28/6 2017
2. Orientering on borgersag
3. Aflysning af udvalgsmødet den 14. november 2017
4. Status på udmøntning af velfærdsprocenten.

Bilag

Referat af kontaktudvalgsmøde på Svovlhatten den 28. juni 2017